Fredag, den 26. november 2020

P9_TA(2020)0327

Status over valget til Europa-Parlamentet

Europa-Parlamentets beslutning af 26. november 2020 om status over valget til Europa-Parlamentet (2020/2088(INI))

(2021/C 425/11)

Europa-Parlamentet,

— der henviser til traktaten om Den Europæiske Union (TEU), særlig artikel 10, 14 og 17, stk. 7,

— der henviser til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), særlig artikel 20 og 22,

— der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 21, 39 og 52, stk.1,

— der henviser til erklæringen om artikel 17, stk. 6 og 7 i traktaten om Den Europæiske Union, der er knyttet som bilag til slutakten fra den regeringskonference, der vedtog Lissabontraktaten,

— der henviser til verdenserklæringen om menneskerettighederne, særlig artikel 21,

— der henviser til den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder, særlig artikel 25,

— der henviser til FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (UNCRPD), navnlig artikel 29,

— der henviser til den europæiske søjle for sociale rettigheder, navnlig princip 1,

— der henviser til Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2018/994 af 13. juli 2018 om ændring af akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til Rådets afgørelse 76/787/EKSF, EØF, Euratom af 20. september 1976 ([1]),

— der henviser til Det Europæiske Råds afgørelse (EU) 2018/937 af 28. juni 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning ([2]),

— der henviser til Rådets afgørelse (EU, Euratom) 2018/767 af 22. maj 2018 om fastsættelse af perioden for det niende almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet ([3]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2018/673 af 3. maj 2018 om ændring af forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014 om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde ([4]),

— der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) 2019/493 af 25. marts 2019 om ændring af forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014, for så vidt angår en kontrolprocedure vedrørende overtrædelse af reglerne om beskyttelse af personoplysninger i forbindelse med valg til Europa-Parlamentet ([5]),

— der henviser til rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen som ændret ([6]),

([1]) EUT L 178 af 16.7.2018, s. 1.
([2]) EUT L 165 I af 2.7.2018, s. 1.
([3]) EUT L 129 af 25.5.2018, s. 76.
([4]) EUT L 114 I af 4.5.2018, s. 1.
([5]) EUT L 85 I af 27.3.2019, s. 7.
([6]) EUT L 304 af 20.11.2010, s. 47.

— der henviser til sin beslutning af 11. november 2015 om reform af valgloven i Den Europæiske Union ([7]),

— der henviser til sin beslutning af 16. februar 2017 om forbedring af Den Europæiske Unions funktionsmåde ved at drage fordel af Lissabontraktatens potentiale ([8]),

— der henviser til sin beslutning af 16. februar 2017 om mulige udviklingstendenser og justeringer i Den Europæiske Unions nuværende institutionelle struktur ([9]),

— der henviser til Rådets afgørelse af 18. april 2018 om fastsættelse af perioden for det niende almindelige direkte valg af repræsentanterne i Europa-Parlamentet ([10]),

— der henviser til sin beslutning af 7. februar 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning ([11]),

— der henviser til sin beslutning af 16. juli 2019 om valg af formanden for Kommissionen ([12]),

— der henviser til sin beslutning af 10. oktober 2019 om udenlandsk indblanding i valg og desinformation i nationale og europæiske demokratiske processer ([13]),

— der henviser til sin beslutning af 13. februar 2019 om status for debatten om Europas fremtid ([14]),

— der henviser til sin afgørelse af 18. juni 2020 om nedsættelse af et særligt udvalg om udenlandsk indblanding, herunder spredning af desinformation, i alle demokratiske processer i Den Europæiske Union og om fastlæggelse af dets ansvarsområder, medlemstal og mandatperiode ([15]),

— der henviser til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs (EØSU) informationsrapport fra 20. marts 2019 om »reel ret for personer med handicap til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet«,

— der henviser til Den Interparlamentariske Unions (IPU) arbejder om ligestilling, særlig handlingsplanen for kønssensitive parlamenter,

— der henviser til forretningsordenens artikel 54,

— der henviser til betænkning fra Udvalget om Konstitutionelle Anliggender (A9-0211/2020),

A. der henviser til, at der ved valget til Europa-Parlamentet i 2019 blev registreret den højeste valgdeltagelse ved valget til Europa-Parlamentet i de sidste 20 år med 50,66 % (en stigning på 8 procentpoint i forhold til 2014), hvilket sender et positivt signal om, at der er en tiltagende interesse blandt europæiske borgere for udviklingen på EU-plan, og om at de tror på, at EU-lovgivningen har indvirkning på deres dagligdag; der henviser til, at dette tal imidlertid dækker over store forskelle mellem medlemsstaterne, at andelen af personer, der undlader at stemme, fortsat er høj, og at der derfor bør gøres mere for at øge deltagelsen i valg til Europa-Parlamentet;

B. der henviser til, at resultatet af Eurobarometer-undersøgelsen udført på Parlamentets foranledning efter valget i 2019 viser, at økonomiens og miljøets tilstand var vælgernes to hovedprioriteter, hvilket klart viser, at de borgere, der deltog i valget til Europa-Parlamentet, ønsker mere handling på EU-plan på disse to politikområder, hvor der er delt kompetence mellem EU og medlemslandene ([16]);

([7]) EUT C 366 af 27.10.2017, s. 7.
([8]) EUT C 252 af 18.7.2018, s. 215.
([9]) EUT C 252 af 18.7.2018, s. 201.
([10]) EUT C 390 af 18.11.2019, s. 170.
([11]) EUT C 463 af 21.12.2018, s. 83.
([12]) Vedtagne tekster, P9_TA(2019)0002.
([13]) Vedtagne tekster, P9_TA(2019)0031.
([14]) Vedtagne tekster, P8_TA(2019)0098.
([15]) Vedtagne tekster, P9_TA(2020)0161.
([16]) Eurobarometer 91.5, »The 2019 Post-Electoral Survey — Have European Elections Entered a New Dimension?«, Europa-Parlamentet, september 2019.

C. der henviser til, at det rette valg af valgsystem skaber det rette miljø for, at borgere kan tro på deres grundlæggende demokratiske ret til at stemme på deres demokratiske repræsentanter og samtidig på, at de politiske repræsentanter lytter til deres vælgere og repræsenterer deres interesser og dermed styrker borgernes tro på, at det kan nytte noget;

D. der henviser til, at den højere valgdeltagelse ifølge Eurobarometerundersøgelsen delvist skyldtes unges øgede deltagelse, selv om det stadig i langt højere grad var personer over 40 år, der deltog i valget; der henviser til, at mere end 50 % af de unge stemte, fordi de følte, at det var deres borgerpligt, og på grund af de presserende klimaspørgsmål;

E. der henviser til, at civilsamfundets ihærdige engagement spillede en afgørende rolle for en proeuropæisk diskurs forud for valget til Europa-Parlamentet;

F. der henviser til, at den højere valgdeltagelse også hang sammen med øgede stemmetal for de proeuropæiske partier, der modtog stemmer fra de yngre generationer, som blev føjet til det proeuropæiske flertal i Europa-Parlamentet, men at resultaterne for euroskeptikere, populister og nationalistiske bevægelser, der truer EU's integrationsprojekt, bør opfattes som en advarsel;

G. der henviser til, at den højere valgdeltagelse også er et tegn på, at EU's borgere ønsker, at EU handler hurtigt, demokratisk og effektivt i vigtige spørgsmål såsom beskæftigelse, leveomkostninger, social dumping, klimaændringer, migration, beskyttelse af grundlæggende rettigheder og demokratisering;

H. der henviser til, at vi skal være mere effektive og proaktive, når det handler om at drage fordel af alle kommunikationsmidler, herunder digital teknologi, for at fremme en stærk forbindelse mellem politiske beslutninger, der træffes på EU-plan, og vælgernes fornemmelse af at have forbindelse til EU's institutioner;

I. der henviser til, at der stadig ikke er opnået et Parlament med jævn kønsfordeling, selvom ligestilling mellem kønnene blandt medlemmerne af Europa-Parlamentet er blevet forbedret (41 % kvinder i 2019, en stigning fra 37 % i 2014); der henviser til, at disse tal dækker over store forskelle mellem medlemsstaterne og de talrige udfordringer, der endnu skal overvindes for at nå til en ligelig kønsfordeling;

J. der henviser til, at Ursula von der Leyen er Europa-Kommissionens første kvindelige formand; der henviser til, at 13 af hendes kommissærer er kvinder, der repræsenterer den største andel af kvindelige kommissærer i historien;

K. der henviser til, at EU's mangfoldige og multikulturelle samfund skal være bedre repræsenteret i Europa-Parlamentet;

L. der henviser til, at 15 medlemsstater stadig begrænser stemmeretten for personer med handicap og dermed forhindrer disse borgeres meningsfulde deltagelse og repræsentation i de demokratiske processer; der henviser til, at ca. 800 000 EU-borgere som følge af nationale bestemmelser ikke var i stand til udøve deres ret til at stemme ved det seneste valg til Europa-Parlamentet på grund af deres handicap eller mentale sundhedsproblemer;

M. der henviser til, at de demografiske forandringer og samfundenes aldring er faktorer, som vil føre til en stigning i antallet af personer, som bor på plejehjem og hospitaler; der henviser til, at de specifikke rammer og ordninger, som er indført i mange medlemsstater med henblik på disse personer, derfor bør fremmes;

N. der henviser til, at fristerne for optagelse på valglister varierer kraftigt fra den ene medlemsstat til den anden, idet de strækker sig fra 90 dage til tre dage før valget; der henviser til, at EØSU i sin informationsrapport om reel ret for personer med handicap til at stemme ved valg til Europa-Parlamentet henstiller, at valglisterne tidligst bliver lukket to uger før afholdelsen af valget;

O. der henviser til, at der ifølge en fælles rapport fra den europæiske sammenslutning af organisationer, som arbejder med hjemløse (FEANTSA), og Abbé Pierre-fonden ([17]) findes mindst 700 000 hjemløse i EU og omtrent 9 mio. husstande med stærkt mangelfulde boligforhold; der henviser til, at dette tal er steget med 70 % i løbet af 10 år; der henviser til, at det er meget svært for de hjemløse at komme til at stemme;

([17]) FEANTSA og Fondation Abbé-Pierre, 'Fifth Overview of Housing Exclusion in Europe 2020', juli 2020.

P. der henviser til, at reformen af valgakten fra 1976 som vedtaget af Europa-Parlamentet i dets lovgivningsmæssige beslutning af 4. juli 2018 om udkast til Rådets afgørelse om ændring af akten om almindelige direkte valg af medlemmerne af Europa-Parlamentet knyttet til Rådets afgørelse 76/787/EKSF, EØF, Euratom af 20. september 1976 ([18]), stadig ikke er fuldt ratificeret af tre medlemsstater;

Q. der henviser til, at Parlamentet bør følge sine forslag til ændring af valgakten, som stadig afventer ratifikation af visse medlemsstater, op med fornyet kraft og presse på for at få ensartede EU-valgregler;

R. der henviser til, at resultaterne af valget til Europa-Parlamentet i 2019 har ført til, at der opstod et nyt parlamentarisk flertal bestående af forskellige politiske grupper med en klar proeuropæisk identitet;

S. der henviser til, at valget i 2019 ikke førte til valget af en formand for Kommissionen blandt de forskellige spidskandidater (»Spitzenkandidaten«) som et resultat af Rådets modstand, hvilket resulterede i en mindsket tillid til processen; der henviser til, at valget af Kommissionens formand afhænger af, om der sikres opbakning fra flertallet af medlemmerne af Europa-Parlamentet; der henviser til, at kun nogle af de EU-borgere, der deltog i valget til Europa-Parlamentet, troede, at deres stemme kunne gøre en forskel, når det gjaldt om at vælge en formand for Kommissionen, hvilket understregede behovet for at øge bevidstheden om processen blandt EU-borgerne;

T. der henviser til, at spidskandidat-processen endnu ikke er fuldt udviklet; der henviser til, at den bl.a. mangler muligheden for, at spidskandidater kan stille op som officielle kandidater, hvilket ville gøre det muligt for alle europæiske vælgere at stemme på deres foretrukne spidskandidat og få kendskab til, hvem kandidaterne til Kommissionens formandskab er, og hvordan de er blevet valgt af de europæiske politiske partier; der henviser til, at Parlamentet rejste spørgsmålet i sin afgørelse af 7. februar 2018 om revisionen af rammeaftalen om forbindelserne mellem Europa-Parlamentet og Kommissionen ([19]),

U. er henviser til, at Spitzenkandidat-systemet meget snart bør reformeres ud fra indgående overvejelser på Konferencen om Europas Fremtid ved at tage hensyn til det europæiske valgsystems forholdstalskarakter, og at det bør være klar til at blive taget i anvendelse ved næste valg til Europa-Parlamentet i 2024; der henviser til, at disse overvejelser også bør omfatte den faktiske politiske rolle for Kommissionen og dens formand og eventuelle dermed forbundne ændringer af Unionens beslutningsproces;

V. der henviser til, at den omstændighed, at kun 8 % af EU's vælgere angav at have stemt ved det sidste valg for påvirke valget af den næste formand for Kommissionen ([20]), understreger, at processen med valg af formand til Kommissionen hurtigst muligt skal præciseres og gøres mere gennemskuelig for vælgerne;

W. der henviser til, at institutionelle forslag, såsom tværnationale lister, som nævnt af Parlamentet i dets beslutning af 7. februar 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning, der rykker europæiske partier og bevægelser mere i centrum for valg til Europa-Parlamentet, omdannelse af Rådet til Unionens lovgivende andetkammer, som foreslået i dets beslutning af 16. februar 2017 om mulige udviklingstendenser og justeringer i Den Europæiske Unions nuværende institutionelle struktur, eller indførelse af muligheden for at danne koalitioner af europæiske partier og politiske bevægelser forud for valget ville indebære en radikal ændring af valget til Europa-Parlamentet til et ægte europæisk valg i modsætning til den afholdelse af 27 separate nationale valg, som det har form af i dag;

X. der henviser til, at processen med Europa-Parlamentets undersøgelse af interesseerklæringer og høringer af de indstillede europæiske kommissærer var et vigtigt skridt i retning af at øge Kommissionens ansvarlighed over for Parlamentet og offentligheden i almindelighed; der henviser til, at denne proces kan og bør forbedres yderligere i fremtiden;

Y. der henviser til, at de demokratiske processer i både medlemsstaterne og i EU har været genstand for udenlandske magters forsøg på at påvirke valgresultatet og svække EU, sommetider i forbindelse med interne aktører; der henviser til, at de mekanismer, som EU-institutionerne har indført, såsom adfærdskodeksen for bekæmpelse af desinformation og det hurtige varslingssystem i forbindelse med valg, har bidraget til at mindske den udenlandske indblanding i valgkampagnen;

([18]) EUT C 118 af 8.4.2020, s. 246.
([19]) EUT C 463 af 21.12.2018, s. 89.
([20]) Eurobarometer 91.5, september 2019.

Z. der henviser til, at Kommissionens anmodninger til sociale medieplatforme forud for valget skabte forvirring og havde utilsigtede konsekvenser såsom forbuddet mod EU-dækkende politiske reklamer, som er et af hovedinstrumenterne for, at europæiske politiske partier kan identificeres og genkendes af vælgerne under valgkampagner ved valg til Europa-Parlamentet; der henviser til, at institutionerne navnlig på dette område bør udvikle en interinstitutionel tilgang for at have en positiv indvirkning på valgprocessens sikkerhed og stabilitet; der henviser til, at adfærdskodeksen er helt frivillig og fokuserer på gennemsigtighed snarere end på egentlige begrænsninger såsom målrettet politisk reklame;

AA. der henviser til, at europæiske politiske partier og fonde er kanaler for en vellykket politisk debat i Europa, både under og ud over valget til Europa-Parlamentet, og bør gøres mere synlige; der endvidere henviser til, at europæiske politiske partier og fonde i kraft af denne vigtige rolle bør sikre den størst mulige finansielle gennemsigtighed med hensyn til de midler, de administrerer, specielt midler, der stammer fra EU-budgettet;

AB. der henviser til, at europæiske politiske partier er stillet over for forskellige begrænsninger med hensyn til at føre valgkamp ved valg til Europa-Parlamentet, herunder den begrænsede mulighed for at finansiere kampagner og aktiviteter, som de deler med deres nationale medlemspartier, og har forbud mod at føre kampagne under nationale folkeafstemninger om EU-anliggender;

AC. der henviser til, at fremkomsten af nye politiske partier og bevægelser forud for valg til Europa-Parlamentet har vist borgernes interesse for politisk innovation;

AD. der henviser til, at forskellige nationale bestemmelser om oprettelse af partier og om at få adgang til valg til Europa-Parlamentet stadig er en betydelig hindring for politisk innovation og for at skabe en ægte fælleseuropæisk politisk debat;

AE. der henviser til forlydender om, at ca. en million europæiske borgere på grund af den måde, hvorpå vælgere i Det Forenede Kongerige registreres på, blev frataget muligheden for udøve deres ret til at stemme ved valget til Europa-Parlamentet;

1. glæder sig over den højere valgdeltagelse ved valget til Europa-Parlamentet i 2019, som viser, at tendensen med faldende valgdeltagelse i Europa kan vendes, men udtrykker samtidig skuffelse over den fortsat høje andel af vælgere, der udeblev fra stemmeurnerne, og over, at næsten halvdelen af alle stemmeberettigede vælgere i hele EU ikke har stemt; anerkender den vigtige rolle, som kampagner ledet af EU-institutionerne og civilsamfundsorganisationer spiller for at øge valgdeltagelsen, navnlig Parlamentets kampagne »Denne gang stemmer jeg«; fremhæver, at der skal træffes flere foranstaltninger på lokalt, regionalt, nationalt og europæisk plan for at tilskynde vælgere til at deltage i valg til Europa-Parlamentet; mener, at denne højere valgdeltagelse viser, at en øget andel af borgerne mener, at EU er det relevante plan, hvorpå vor tids udfordringer bør imødegås, såsom økonomi og bæredygtig vækst, klimaændring, miljøbeskyttelse, sociale og kønsbestemte uligheder, den digitale revolution, fremme af frihed, menneskerettigheder og demokrati, demografi og geopolitiske spørgsmål såsom migration og udenrigspolitik, sikkerhed og EU's rolle i verden; opfordrer alle EU-institutioner til at tage ansvar og handle på det mandat, de er blevet givet direkte eller indirekte fra borgerne;

2. er overbevist om, at tendensen til øget valgdeltagelse kan fastholdes, hvis forbindelsen og ansvarligheden mellem vælgere og kandidater styrkes, og udfordringer og politiske programmer på EU-plan drøftes på tværs af medlemsstaterne;

3. glæder sig over den betydelige stigning i de unges valgdeltagelse; gentager sin opfordring til Rådet og Kommissionen om at tage hensyn til deres bekymringer, som er afgørende for de kommende generationers liv, gennem offentlige høringer og konferencen om Europas fremtid; anbefaler, at medlemsstaterne overvejer at harmonisere minimumsalderen for vælgere for yderligere at øge de unge vælgeres deltagelse;

4. glæder sig over, at kønsbalancen i Parlamentet er forbedret ved det seneste valg; understreger imidlertid, at der stadig er plads til yderligere forbedringer med henblik på at opnå et reelt kønsmæssigt afbalanceret Parlament, og anerkender, at der er betydelige forskelle mellem medlemsstaterne, fra at vælge mere end 50 % kvinder til ikke at vælge et eneste kvindeligt medlem af Europa-Parlamentet; opfordrer medlemsstaterne og Unionens institutioner til at træffe alle de nødvendige foranstaltninger til at fremme princippet om ligestilling mellem mænd og kvinder i hele valgprocessen; understreger i denne forbindelse vigtigheden af kønsafbalancerede valglister; opfordrer Kommissionen til i samarbejde med Parlamentet og andre organer såsom Venedigkommissionen at fremsætte henstillinger til medlemsstaterne med henblik på at øge

repræsentationen af kvinder i Europa-Parlamentet og opfordrer til, at der indføres kandidatlister med et lige antal mandlige og kvindelige kandidater på valgbare pladser, f.eks. ved hjælp af lukkede lister eller andre tilsvarende metoder, da der i mange medlemsstater ikke findes nogen lovgivning, der sikrer politisk paritet i forbindelse med valg;

5. bemærker, at kun nogle få medlemmer af Europa-Parlamentet tilhører etniske, sproglige og andre mindretal ([21]); er af den opfattelse, at kampen imod racisme og elimineringen af udelukkelse og diskrimination er en pligt, der udspringer af EU's værdier og af Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder; understreger, at der skal gøres mere på nationalt plan og på EU-plan for yderligere at øge optagelsen på valglister og valg af mindretal, og opfordrer medlemsstaterne og de politiske partier, der deltager i valg til Europa-Parlamentet, til at træffe proaktive foranstaltninger for at øge repræsentationen af underrepræsenterede grupper;

6. minder i lyset heraf om de særlige vanskeligheder, som romaer står over for i forbindelse med politisk deltagelse, navnlig for så vidt angår adgang til vælgerregistrering, bl.a. på grund af manglende identitetsdokumentation; opfordrer medlemsstaterne til at styrke romaernes viden om valgprocesser og deres valgdeltagelse;

7. bemærker, at der kunne fremsættes lignende anbefalinger vedrørende udøvelse af valgbarheds- og stemmeret for borgere med handicap; erindrer med stor bekymring om, at det anslås, at 800 000 borgere med handicap i hele Unionen ikke havde mulighed for at stemme i 2019 på grund af nationale regler; opfordrer medlemsstaterne til øget udveksling af god praksis for at fremme adgangen til valgstederne for personer med handicap; fastholder, at de tekniske foranstaltninger ved afstemningen er lige så vigtige for vælgere med handicap som adgangen til information og adgangen til valgstederne;

8. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til at garantere, at alle de, der har stemmeret, herunder EU-borgere, der bor uden for deres hjemland, samt hjemløse og fængslede, der har denne ret i overensstemmelse med national lovgivning, har mulighed for at udøve denne ret;

9. bemærker, at forskellige valgkulturer har resulteret i en bred vifte af valgsystemer; anbefaler, at klare forordninger, henstillinger og retningslinjer sikrer en tilnærmelse til en ensartet valglov og ligestilling ved valg for EU-borgere, navnlig når der er tale om retten til at registrere et parti og opstille til valg, adgang til afstemninger, opstilling af kandidater, tilgængelighed, afstemning ved fuldmagt eller online og valgdage;

10. anerkender den gode tilrettelæggelse af valgprocessen ved valget til Europa-Parlamentet i 2019 trods usikkerheden som følge af Det Forenede Kongeriges udtræden af EU; fremhæver i den forbindelse den smidige omfordeling af pladserne i Europa-Parlamentet efter brexit som følge af den sikkerhedsklausul, som det indføjede i sin beslutning af 7. februar 2018 om Europa-Parlamentets sammensætning;

11. opfordrer indtrængende medlemsstaterne til med udsigt til valget i 2024 at stille flere ressourcer til rådighed på konsulaterne med henblik på øget kontrol og oplysning af borgerne om, at det er forbudt at stemme flere gange;

12. opfordrer medlemsstaterne til at forbedre lovgivningen for at gøre det lettere for hjemløse at stemme; understreger, at det at insistere på, at vælgerne fremlægger adressebevis for at komme til at stemme, som det er fastlagt i Rådets direktiv 93/109/EF af 6. december 1993 om fastsættelse af de nærmere regler for valgret og valgbarhed ved valg til Europa-Parlamentet for unionsborgere, der har bopæl i en medlemsstat, hvor de ikke er statsborgere ([22]), kan tjene til at udelukke hjemløse i lande, hvor de ikke kan erhverve sig an administrativ adresse; anbefaler kraftigt, at kravet om adressebevis afskaffes for at gøre det lettere for hjemløse, der er ligeberettigede EU-borgere, at stemme;

13. mener, at det forhold, at Spitzenkandidat-processen ikke formåede at fremstille en formand for Europa-Kommissionen efter valget i 2019, for det første skyldtes, at der ikke var foretaget nogen forbedringer af spitzenkandidat-processen efter erfaringerne fra 2014, og for det andet manglen på forklaring og forståelse af processen blandt EU-borgerne; agter at reformere den demokratiske proces for valg af Kommissionens formand inden det næste valg til Europa-Parlamentet i 2024; bemærker imidlertid, at valget af Kommissionens formand altid er afhængig af at sikre støtte fra flertallet af medlemmerne af Europa-Parlamentet, således at der tages fuldt hensyn til valgresultaterne som nævnt i Lissabontraktaten;

([21]) Kommissionens meddelelse af 19. juni 2020 med titlen »Rapport om valget til Europa-Parlamentet i 2019« (COM(2020)0252).
([22]) EFT L 329 af 30.12.1993, s. 34.

14. understreger den vigtige rolle, som den kommende konference om Europas fremtid spiller i drøftelserne om institutionelle spørgsmål, også i lyset af resultatet af valget til Europa-Parlamentet i 2019; glæder sig over den kommende fælles erklæring fra de tre EU-institutioner om konferencen om Europas fremtid og opfordrer til en hurtig vedtagelse heraf; minder om, at Kommissionens formand har forpligtet sig til at behandle emner, der specifikt vedrører demokratiske processer og institutionelle spørgsmål, herunder i forbindelse med konferencen, uden at dette berører konferencens egne beslutninger om listen over prioriteter, der skal behandles;

15. understreger, at valget af Kommissionen og dens formand afhænger af et flertal af Parlamentets medlemmer, hvilket de facto kræver, at der dannes en koalition ved en programaftale, som det fremgik af valget af von der Leyen-Kommissionen i juli 2019;

16. påpeger, at intet forhindrer europæiske partier og bevægelser i at danne koalitioner forud for valget til Europa-Parlamentet og således fremlægge et fælles program og en fælles Spitzenkandidat for koalitionen;

17. mener, at resultatet af valget til Europa-Parlamentet har styrket den politiske dimension af valget til Kommissionen, og at der derfor er behov for en mere nøjagtig og objektiv granskning af de indstillede kommissærers interesseerklæringer; mener desuden, at denne proces har understreget behovet for en teknisk og upartisk evaluering af de indstillede kommissærers interesseerklæringer; støtter de kommende overvejelser i Udvalget om Konstitutionelle Anliggender (AFCO) og Retsudvalget (JURI) om oprettelse af et uafhængigt etisk organ, der kan tildeles passende ressourcer; understreger imidlertid, at godkendelsen eller afvisningen af de enkelte indstillede kommissærer og af kommissærkollegiet i sidste ende bør være en politisk øvelse, der helt og holdent overlades til Europa-Parlamentet;

18. insisterer på, at alle europæiske vælgere bør have mulighed for at stemme på deres foretrukne kandidat til posten som formand for Kommissionen; fastholder derfor, at spidskandidaterne bør have mulighed for at opstille som officielle kandidater ved det næste valg i alle medlemsstaterne, idet de indstilles af et europæisk politisk parti og opstiller for et fælles europæisk valgprogram; understreger, at valget af formand for Kommissionen under hensyntagen til EU's forholdstalsvalgsystem bør afhænge af hans eller hendes evne til at opnå støtte fra et flertal af medlemmerne af Europa-Parlamentet;

19. påpeger, at de i denne betænkning foreslåede ændringer af EU's primære ret, som afspejler Kommissionens øgede politiske rolle inden for EU's rammer, også bør omfatte Kommissionens individuelle og kollektive ansvar over for Parlamentet og Rådet samt omdannelsen af Rådet til andetkammer i EU's lovgivningssystem;

20. foreslår en reform af valgloven og beslutningen om sammensætningen af Europa-Parlamentet med henblik på både umiddelbare forbedringer med henblik på det kommende valg og en aftalt og obligatorisk køreplan for forbedringer i tiden efter det kommende valg;

21. påpeger, at man, selv om den vedtagne reform af valgloven endnu ikke er ratificeret af alle medlemsstater, kunne drøfte følgende elementer, der kunne forbedre den valgprocessen til Europa-Parlamentet, herunder i forbindelse med konferencen om Europas fremtid:

— nye fjernafstemningsmetoder for borgerne ved valg til Europa-Parlamentet under særlige eller ekstraordinære omstændigheder

— fælles regler for kandidater for opstilling til valg og fælles kampagne- og finansieringsregler

— harmoniserede standarder for passive og aktive stemmerettigheder i alle medlemsstater, herunder overvejelser om at sænke minimumsalderen for vælgere i alle medlemsstater til 16 år

— bestemmelser om fraværsperioder for medlemmerne, f.eks. i tilfælde af barselsorlov, forældreorlov eller alvorlig sygdom;

22. gentager sin opfordring til, at der oprettes en europæisk valgmyndighed med mandat til at overvåge gennemførelsen af retningslinjerne og bestemmelserne vedrørende den europæiske valglov; anbefaler en styrkelse af udvekslingen af mekanismer mellem nationale valgkontorer under koordinering af den europæiske valgmyndighed;

23. udtrykker dyb bekymring over de beviser for indblanding og misinformationskampagner, der hele tiden er dukket op, som ofte er tegn på indblanding udefra, op til valget til Europa-Parlamentet i 2019; roser Kommissionens og de andre institutioners bestræbelser på at tackle udenlandsk indblanding i valgkampagnen, især gennem EU-Udenrigstjenestens East StratCom-taskforce; påpeger ikke desto mindre, at de økonomiske og menneskelige ressourcer, der skal til for at imødegå disse angreb på europæisk demokrati, herunder på nationalt plan, er mange gange højere end de samlede europæiske ressourcer, der er afsat hertil; opfordrer indtrængende Kommissionen og medlemsstaterne til i væsentlig grad at øge finansieringen til bekæmpelse af udenlandsk indblanding; understreger, at den største udfordring er behovet for at forbedre mediekundskaben og samfundsorienteringen gennem kultur og skoleundervisning lige fra den tidlige barndom for at udvikle borgernes kritiske sans og sætte dem i stand til at spotte medieinformation uden tilstrækkelige kilder og links til verificerbare oplysninger;

24. mener, at den ulovlige indblanding i valgprocesser ikke kun er et udenlandsk fænomen; mener, at de indholdspromoverende algoritmer på sociale medieplatforme skal granskes og, om nødvendigt, reguleres for at sikre, at de oplysninger, der er til rådighed for borgerne, ikke har slagside, og at borgernes ret til information beskyttes under og i tiden efter valgkampagnerne;

25. mener, at de vanskeligheder, der er forbundet med politiske annoncer på sociale medieplatforme, viser behovet for harmoniserede kampagneregler i hele EU, især når valg til Europa-Parlamentet de facto fører til fælleseuropæiske kampagner, hvor nødvendigheden af at overholde 27 forskellige retssystemer i det digitale rum skaber forhindringer og retsusikkerhed for politiske partier og bevægelser;

26. opfordrer indtrængende Kommissionen og Rådet til træffe alle nødvendige foranstaltninger for at bekæmpe udenlandsk indblanding og de interne og eksterne dimensioner af desinformation, fuldt ud engagere sig med Parlamentets Særlige Udvalg om Udenlandsk Indblanding, herunder Spredning af Desinformation, i alle Demokratiske Processer i Den Europæiske Union og fuldt ud følge dets henstillinger, så snart dets konklusioner er fremlagt, og før næste valg til Europa-Parlamentet; opfordrer Kommissionen og Rådet til at arbejde meget tættere sammen med Parlamentet om disse spørgsmål, eftersom beskyttelsen af vores demokratiske institutioner er en kernekompetence for Europa-Parlamentet;

27. anerkender de europæiske politiske partiers, politiske bevægelsers og fondes vigtige rolle med hensyn til at fremme en europæisk politisk debat; påpeger imidlertid, at europæiske politiske partier på grund af restriktive foranstaltninger på europæisk og nationalt plan ikke kan deltage fuldt ud i europæiske valgkampagner; understreger endvidere, at de ikke har lov til at føre kampagne under folkeafstemninger, der vedrører europæiske anliggender, såsom internationale handelsaftaler eller folkeafstemningen i Det Forenede Kongerige om EU-medlemskab i 2016; opfordrer til en yderligere tilpasning af national lovgivning og EU-lovgivning med henblik på at skabe lige vilkår for valg til Europa-Parlamentet i hele EU; foreslår, at europæiske politiske partiers og bevægelsers synlighed forbedres ved at anføre deres navne og logoer på stemmesedlerne, og anbefaler, at det samme fremgår af alle materialer, der anvendes i europæiske valgkampagner;

28. mener, at europæiske partiers programmer bør offentliggøres før valget, hvilket kræver klare og gennemsigtige regler for kampagneføring; understreger, at europæiske valgregler skal fremme europæisk partidemokrati, herunder ved at gøre det obligatorisk for nationale partier, der stiller op til valg til Europa-Parlamentet, at vise deres respektive europæiske partis logo ved siden at det nationale logo på stemmesedlen;

29. foreslår, at Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU, Euratom) nr. 1141/2014 af 22. oktober 2014 om statut for og finansiering af europæiske politiske partier og europæiske politiske fonde ([23]) ændres for at give europæiske politiske partier og fonde mulighed for at deltage fuldt ud i det europæiske politiske rum, at føre kampagne og være i stand til at modtage kampagnemidler på tværs af grænser og opstille ved valget til Europa-Parlamentet, at øge gennemsigtigheden af deres finansiering, navnlig hvad angår forvaltning af midler fra EU-budgettet, og når der kommer finansiering fra medlemspartier, og at forbyde donationer fra private og offentlige organer fra ikke-EU-lande; understreger ikke desto mindre, at medlemskontingent fra partier fra Europarådets lande kan tillades med henblik på at fremme paneuropæiske politiske bånd, forudsat at dette sker inden for rammerne af øget gennemsigtighed;

([23]) EUT L 317 af 4.11.2014, s. 1.

30. påpeger, at europæiske partiers programmer fortsat ikke var en relevant del af den politiske debat forud for valget i 2019; beklager dybt de tilfælde, hvor sådanne debatter i stedet for EU-anliggender fokuserede på nationale emner uden direkte forbindelse til EU's lovgivning; mener, at den europæiske dimension af valg bedst kan forbedres gennem bedre oplysning til borgerne om de beslutninger, der tages af EU, og den indflydelse disse beslutninger har på deres hverdag;

31. er af den opfattelse, at en indførelse af en årlig Europæisk Uge, som skal afholdes på samme tid i alle nationale parlamenter, med drøftelser om Kommissionens arbejdsprogram mellem medlemmer af de nationale parlamenter, europæiske kommissærer, medlemmer af Europa-Parlamentet og repræsentanter fra civilsamfundet ville støtte introduktionen af forbundne interparlamentariske offentlige sfærer samt forbedre formidlingen af europæiske foranstaltninger på nationalt plan;

32. opfordrer til en koordineret strategi på europæisk plan for at sikre mediedækning af valg til Europa-Parlamentet, især ved at sikre, at de politiske dagsordener for de forskellige europæiske politiske kræfter drøftes, at kandidater, der stiller op til valg til Europa-Parlamentet, inviteres, og at valgarrangementer dækkes;

33. tilskynder offentlige radio- og fjernsynsselskaber til at invitere og udsende debatter mellem spidskandidater og kandidater, der stiller op til valg til Europa-Parlamentet, som en del af deres forpligtelse til at holde offentligheden orienteret;

34. mener, at resultatet af valget til Europa-Parlamentet er et klart signal om behovet for en grundig institutionel refleksion, som kan sætte borgerne, civilsamfundet og deres repræsentanter i stand til at forme Unionens fremtid; understreger, at covid-19-udbruddet har gjort en reformproces endnu mere påkrævet på EU-plan; opfordrer derfor alle institutionelle partnere til at tage deres ansvar på sig og afholde en ambitiøs, interaktiv og inklusiv konference om Europas fremtid, som er åben for borgere, civilsamfundet og deres repræsentanter, og som styrker det repræsentative demokrati og EU's modstandsdygtighed ved at levere konkrete resultater, og til at følge op på konferencens konklusioner, hvilket bør medføre betydelige ændringer i EU's politikker og institutionelle struktur og puste nyt liv i det europæiske projekt;

35. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Det Europæiske Råd, Rådet, Kommissionen samt medlemsstaternes regeringer og parlamenter.